

Otázka: Onemocnění mazových žláz

Předmět: Kosmetika

Přidal(a): Veronika

Ovlivněno hlavně hormonálními vlivy. Nepřenosná onemocnění. Patří sem: akné, růžovka, perorální dermatitida, seborrhoická dermatitida.

AKNÉ:

- Je to zánětlivé onemocnění mazových žláz a vlasových folikul. Vyskytuje se v seborrhoické lokalizaci: T-zóna, dekolt, záda. Nejvíce akné se vyskytuje pubertě.

Příčiny a vznik:

- Příčiny jsou hormonální. Akné podporuje hormon testosteron. Záleží na citlivosti mazových žláz. Estrogen naopak akné tlumí. Často se stává, že se folikul velkým množstvím mazu ucpe a vznikne komedon = rohovinná zátka v ústí folikulu. Rozdělujeme je na červené, bílé, černé.

Akné komedony: Charakterizováno černými tečkami. Není to špína, ale zoxidovaný maz.

Akné papulosa: Mazová žláza se rozpíná. V mazu se nakupí bakterie. Ve folikulu vznikne zánět a ten se rozšíří na celý folikul. Je to vyvýšenina červené barvy, pokud jsou černé barvy, je to papulosa. Pokud jsou červené barvy, je to pustulosa. Jsou to běžné formy. Můžeme je na kosmetice ošetřovat.

Akné induráta: Vznikají hrboly a zatvrdnou protože zánět je velký.

Akné abscondens: Je to ještě větší forma zánětu, která je charakterizována tvorbou abscesů: velkých dutin vyplněné hnisem.

Akné konglobáta: Je charakterizována abscesy a příšťalemi. Jsou to chodbičky, kterými jsou abscesy pospojovány. Po zhojení zůstávají jizvy.

Zvláštní druhy akné:

Akné cistika: Je charakterizována cistami = mazová žláзка bez projevu zánětu. Projevuje se jako pupínek v barvě kůže.

Akné premenstruační: Je to akné, které se výrazně zhoršuje před menstruací a po ní se zlepšuje. Jsou to pupínky až hrboly bez tekutého obsahu. Hlavně na dolní čelisti. Bývá u žen starších 30 let. Pomáhá hormonální antikoncepce.

Akné exporiáta: Je to akné, které je škrábáno, mačkáno. Projevuje se oděrkami, stroupky, může se i zanítit.

Akné malorca: Vzniká od návratu od moře, slunce. Pokožka se chrání před spálením tak, že se zesílí rohová vrstva. U moře se sice akné zlepšuje, ale po návratu se zhorší. Dochází k ucpání mazových žláz. Prevence je příliš se neopalovat, používat UV faktory.

Léčba: Je dlouhodobá a složitá. Hlavní úlohou je vyhnout se jizvám, které vznikají po těžších formách.

- Vnější - užívá se u lehčích forem, principem je olupování. Účinnými látkami jsou ovocné kyseliny. Nesmí se používat: minerální oleje, hormonální masti, kortikoidy. Doporučuje se šetrné hluboké čištění a masti.
- Vnitřní - U těžších forem. Několik měsíců ATB. Dále retinoidy: Výrazně působí na snížení mazu, při jeho používání hlídat hodnoty krve. Žena musí brát antikoncepci a muž by měl dodržovat chráněný pohlavní styk, protože je velká pravděpodobnost těžkých vývojových chorob dětí. Proto se předepisuje hlavně pro muže.

Prevence:

- rozumná životospráva, racionální výživa, vyloučení některých potravin, nekouřit, nepít velké množství alkoholu, pomáhá vit.B

RŮŽOVKA:

- Je to zánětlivé onemocnění jak mazových žláz, tak i podkoží a cév ve škáře. Na rozdíl od akné nemá komedony. Vyskytuje se u lidí ve středním věku.

Příčiny: Stále se zkoumá, není úplně známa. Vždy vrozená dispozice. Často také bývá u lidí s žaludečními problémy.

Výskyt: u mužů i u žen v T - zóně a přilehlé části tváře. Jsou to pupínky na zarudlém podkladě.

Léčba: nejde vyléčit, jen zmírnit příznaky

- Vnější - používají se krémy s UV filtrem. Předepisují se zklidňující lihy, pasty, krémy s ATB
- Vnitřní - malé dávky ATB, v těžších případech se dávají retinoidy v tabletách. Jíst jenom nedráždivá jídla. Zhoršování způsobuje: rychlé střídání tepla a chladu, prudké oslunění, silná černá káva, alkohol, ostré jídlo, peeling

Perorální dermatitida: Je to dlouhodobé chronické onemocnění, poprvé popsáno u letušek. Nejčastěji postihuje ženy okolo 20-40 rokem. Dnes i muži.

Projevy: drobné růžové až červené pupínky na zarudlém podkladě. Nesvědí, spíš pálí a svírá. Od rtů bývá pár mm a někdy postihuje zevní koutky očí a okolí nosních dírek.

Příčiny: Hormonální mast aplikovaná do obličeje, nevhodná kosmetika, fluor v zubní pastě, chlór ve vodě, hormonální poruchy, antikoncepce.

Léčba: je zákaz mytí vodou, lepší roztok. Vynechat vše, co může být příčinou: hormonální masti, fluor, nic mastného a hydratačního.

Seborrhoická dermatitida: Je chronické onemocnění a postihuje více muže, lidi se špatnou životosprávou, HIV postižené. Onemocnění způsobuje nadměrnou fci mazových žláz. Objevuje se to v T-zóně, dekoltu, zad, vlasy.

Projevy:

- šedožlutavé mastné šupinky na zarudlém podkladě. Někdy i hnisavé neštovičky.

Léčba:

- Vnější – mléka, pasty do kterých se přidává síra, ichtinol
- Vnitřní – při těžších formách, ATB, zinek